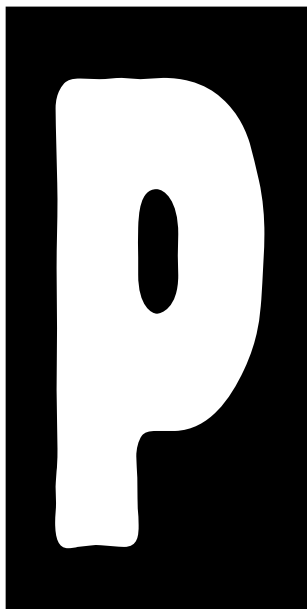

Laia Colomer i Solsona

ALESTINA, AGOST DE 2003.

CRÒNICA D'UNA OCUPACIÓ

I DE LA SEVA RESISTÈNCIA

Les notícies que els mitjans de comunicació escampen arreu del món ens arriben filtrades per les grans agències de premsa nacionals i internacionals –és a dir, degudament passades pel sedàs. És més; d'un determinat succés que afavorís interessos polítics o econòmics molt concrets no es dubtaria a convertir la notícia en propaganda i mentir... o a manipular els fets, silenciar allò que no interessa i fer publicitat d'allò altre que més convé. Tot és possible a fi d'adreçar l'opinió pública pels camins desitjats. Hi ha exemples prou eloqüents.

Si alguna cosa vam aprendre de la primera guerra del Golf fou que, per a Occident, la realitat no era el que succeïa a Kuwait sinó allò que la CNN ens mostrava. Rere aquest lliurament mediàtic, s'hi amagava una subtil però calculada propaganda que pretenia crear en l'Occident un determinat estat d'opinió respecte l'Orient, que influís en les nostres simpaties i antipaties polítiques. D'altra banda, cal recordar la màxima periodística que diu que les notícies de la quotidianitat repetida deixen de ser notícia. Això vol dir que, fins i tot en els conflictes més latents, només allò excepcional, només catarsis fora del normal i atemptats terroristes espectaculars són motiu de cobertura periodística; mentre, ens oblidem del goteig de la petita violència quotidiana, aquella que pateix dia a dia la població civil. Així és com els mitjans de comunicació ens han anat acostumant cada vegada més a la immediatesa del consum periodístic fomentant l'absència de reflexió, no ja sobre qualsevol conflicte polític i les seves causes, sinó també sobre el valor qualitatiu de la mateixa notícia.

En el cas del Pròxim Orient, i en concret de Palestina i Israel, les esmentades circumstàncies mediàtiques se'ns revelen molt més dramàticament. Aquí, la notícia la genera una bomba suïcida o un atac selectiu, però res sabem del què, del perquè –sobretot del perquè–, ni de qui hi ha darrere l'espiral de violència que provoquen els atemptats.

No cal –ens asseguruen–; cada dia passa el mateix i és avorrit insistir-hi... O, el que és pitjor, no interessa aprofundir més en el debat –ens segueixen aconsellant– perquè crearia estats d'opinió que no convenen. Si més no, podria donar-se el cas que evidenciéssim la insensibilitat respecte al drama humà que recau rere qualsevol decisió política presa en allunyats despatxos ovals. És evident que el conflicte palestinoisraelià és complicat d'abastar, però no s'ha de ser gaire intel·ligent per entendre que hi ha injustícies humanes que cauen pel seu propi pes i que van més enllà de qualsevol argument polític o religiós. Per sospesar i matisar qualsevol notícia que rebem, només cal apropar-nos a altres fonts d'informació menys mediatitzades que les habituals i una mínima dosi d'esperit crític en l'anàlisi per veure-hi clar.¹

Aquest és el relat d'un mes d'estada a Palestina, una visita planejada per conèixer de prop la realitat del conflicte i que, per a mi, ha representat el viatge testimonial al cor d'una neteja ètnica i la constatació pessimista de la seva irremeiabilitat. No és, doncs, un reportatge periodístic ni un assaig polític sobre el conflicte, sinó el relat d'una experiència viscuda en primera persona que m'ha permès conèixer una realitat política, però sobretot un drama humà. Una realitat que jo no coneixia del tot però que –és evident–, intuïa. Darrere de cada succés, de cada atemptat i de cada negociació trencada, hi ha persones que pateixen... I fins que no es viu el conflicte de prop, és difícil adonar-se de l'abast de la injustícia que aquesta tragèdia amaga. Malauradament –a tots/es ens passa el mateix–, només les experiències viscudes a freqüència són les que ens marquen de debò.

Qalqiliya, el mur de l'apartheid

Des de l'estiu del 2002 el govern israelià construeix el conegut mur de la vergonya. Es tracta, literalment, d'un autèntic mur de ciment armat que separa Israel del ter-

ritori palestí. L'argument per justificar la seva construcció és el de prevenir els atacs suïcides en territori israelià. Tanmateix –la sospita és obvia–, totes les organitzacions pacifistes israelianes i palestines saben que del que realment es tracta és d'encerclar el territori palestí fins a establir una mena de fraccionada «reserva índia» on quedarà confinada la població palestina. És, aquest, un pas de gegant en la política d'*apartheid* que s'està consumant a Palestina com la primera part d'aquest més gran i vell objectiu sionista d'Erazt Israel, el gran Israel. La geografia del mur només fa que confirmar les sospites.

El primer projecte del pla de construcció ubicava el mur seguint la Línia Verda, la frontera teòrica establerta el 1949 que separa Israel dels territoris de Cisjordània i Gaza. Tot i així, la decisió final de cada fragment del recorregut està en mans del primer ministre, Ariel Sharon. A l'octubre de 2003, 180 km de muralla arrenquen de la ciutat de Tayasir, a la zona nord de la vall del Jordà, i arriben més enllà de Qalqilia, al nord-est de Cisjordània; i més fragments de mur ja s'han construït a nord i sud de Jerusalem, i de Betlem. Els dies de la meua estada a Hebron, les primeres torres de vigilància del mur treien ja el nas pels turons de la ciutat vella. En la pràctica, el traçat del mur és constantment modificat en funció dels interessos dels colons establerts a dins del territori palestí incloent-hi, a cada canvi, la sostracció de més i més terres palestines. A l'abril del 2003, el mur se situa a una mitjana de 6 km a l'est de la Línia Verda i aquest tendència sembla que s'incrementarà a mesura que s'apropi a zones altament poblades per colons jueus, com és el cas de l'assentament d'Ariel. En aquests casos es preveu que el mur s'endinsarà més de 10 km a l'est de la Línia Verda i que, a la fi, suposarà convertir el territori palestí en tres illes de terres aïllades entre elles. A la zona de la vall del Jordà i el desert de Judea, amb l'excusa del mur, Israel confiscarà una franja de 10 a 20 km d'amplada, formant un corredor que ha de connectar, sense entrebancs, el nord amb el sud del país i ha de permetre, també, el control absolut del riu Jordà, la font més preuada d'aigua de tota la regió.²

En data de maig del 2003, un informe redactat per experts comissionats pels governs de Noruega i els Estats Units d'Amèrica, les Nacions Unides, la Comunitat Europea i el Banc Mundial, assenyala que (i en només 147 km construïts), el mur afecta directament a 30.000 palestins residents de 15 poblacions i que, de fet, ha suposat la confiscació de 126 km² més de terres en els districtes de Jenin, Tulkarm, Qalqiliya i Salfit. L'últim informe publicat per l'ONU el novembre del 2003 so-

bre l'impacte de la muralla, parla del 30% de la població palestina, és a dir, d'uns 680.000 habitants, 274.000 dels quals quedaran emparedats entre la frontera i el mur. El mur, a més de separar amb frontera de pedra part de la població palestina, impedeix l'accés a les seves terres de conreu, les que han restat a l'altre costat del mur o, simplement, talla les carreteres que conduïen als pous d'aigua, a les escoles, als negocis o als serveis públics. Cal afegir, també, que per a la ubicació mateixa del mur es «fa necessari» confiscar i arrasar aproximadament 8.750 acres de terres de cultiu palestines, la destrucció de milers d'oliveres centenàries i, amb aquest desgavell, afectar els ecosistemes i la hidrologia locals. Ni més ni menys parlo del 40% de les terres agrícoles i de les dues terceres parts dels pous d'aigua de Cisjordània, les terres més riques del país i el manteniment alimentari de la gran majoria de la població. Els experts del Banc Mundial ja van alertar que la construcció del mur suposaria, a curt i mitjà termini, la fam i el col·lapse econòmic i social de Palestina amb caràcter irreversible. Finalment, l'informe de l'ONU conclouia que «en aparença, el govern israelià ha tingut molt poc en compte l'impacte del mur sobre la vida dels palestins».³

El desastre perpetrat es percep ja amb molta claredat a la ciutat de Qalqiliya, actualment rodejada pel mur en un perímetre de quasi 360 graus. Tot i que en alguns dels seus trams el mur té més l'aspecte de barrera (i tanmateix parlem d'un espai de 35 a 80 metres d'ample format per tanques electricades de 8 m d'alt, de trinxeres, vies de pas per a vehicles militars, de càmeres i sensors de moviment, etc.), a Qalqiliya es converteix en una paret de ciment armat de més de deu metres d'alçada, en què cada cent metres hi ha apostada una alta torre de vigilància. Al seu costat, el mur de Berlín no era més que una tanca de pati de veïns. A Qalqiliya, el mur es fa omnipresent arreu de la ciutat, i et fa memòria –per si ho haves oblidat–, que et

El mur a Qalqiliya. Foto: Mushir Abdelrahman.

trobes empresonada en un camp de concentració. El mur ignominiós ha acabat d'ofegar la vida econòmica de la ciutat i ha suposat l'exili forçat de la majoria de la població. Abans del 1948, la ciutat era un enclavament important del comerç entre Síria, Jordània i la costa del Mediterrani. Amb la creació de la Línia Verda, el comerç va disminuir però la ciutat es beneficià de la seva nova posició fronterera. Aquesta situació privilegiada s'ha desestructurat per complet amb l'encerclament actual. Ara res no entra ni surt de Qalqilya si no és a través d'un únic punt de contacte amb l'exterior, sota el control d'un *check point* israelià,⁴ el qual no sempre està obert al trànsit. Qalqilya és, avui per avui, una illa tancada on els seus habitants depenen de l'ajuda externa per a la pura i dura subsistència. Heus ací que a la pobresa s'hi suma la ràbia impotent d'una ciutat a la qual han arrabassat el futur.

Yanoun, el microcosmos palestí

La petita població de Yanoun està situada entre la ciutat de Nablus i la vall del Jordà, a un indret rodejat de turons i, malauradament també, de la colònia d'Itamar, el segon més gran assentament jueu dins els territoris palestins. Com la majoria dels pobles rurals de Palestina, Yanoun viu del cultiu de l'olivera, dels cereals, dels ametllers i de petits horts familiars. Els productes de consum diari provenen de la ramaderia bovina i de les aus de corral que cada casa cria. Una vall agrícolament molt fèrtil, ben proveïda de recursos hídrics i estratègicament localitzada a cavall entre Itamar i la vall del Jordà,⁵ Yanoun és un poblet pobre, certament, però digne. Ubicat en un racó bonic, idíl·lic, fins i tot, si no fos perquè la gent viu atemorida pels colons instal·lats als pujols que envolten les seves cases. La situació geogràfica privilegiada és, tanmateix, l'origen del problema i el motiu pel qual l'enclavament palestí deixarà d'existir, de segur, en un futur no molt llunyà.

Tot va començar el 1996, quan els colons d'Itamar rodejaren la vall de Yanoun per, posteriorment, atacar-la i expulsar els seus habitants originaris. Itamar fou construïda el 1984 per jueus ultraortodoxos, seguidors del rabí Meir Kahane, líder del partit polític israelià Kach (prohibit el 1998 per incitar a la violència racista). Els motius de llur presència als territoris palestins són ben senzills: el grup considera que Déu els ha concedit a ells, els jueus, la terra de Palestina i, per tant, en són els únics i legítims propietaris. La construcció de poblacions jueves i l'ocupació lenta però inexorable del territori és el procediment a seguir per dur a terme «els dissenys del Senyor». Així, doncs, ben armats i amb el suport del govern i l'exèrcit israelians, els vilatans de Yanoun no són més

que un petit obstacle entre ells i el seu destí diví. Les repercussions humanes que comporta haver d'expulsar gent de la terra dels seus avantpassats mitjançant la intimidació i la violència, no compten –és clar–, vista la «noble causa suprema».

Pensar que les actituds dels habitants d'Itamar són casos excepcionals dins d'Israel és pecar d'ingenu. Els colons són part estructural de la política interior del govern israelià. Són la part violenta i fanàtica (la que pot fer la feina bruta) del projecte sionista de netejar les terres de Palestina de les poblacions àrabs a fi de convertir-les en la terra promesa per Déu. De primer, foren les àrees convertides entre 1948 i 1949 en l'actual Estat d'Israel. Després, els diferents acords de pau signats només serviren per anar reduint sense treva l'extensió geogràfica del territori palestí. Mai, fins i tot en els moments d'acords polítics, els israelians no han deixat d'autoritzar la construcció de pobles i ciutats israelianes a Cisjordània i a la franja de Gaza. Des de 1948 l'Estat d'Israel sosté activament la creació i creixement de les colònies ultraortodoxes al llarg i ample dels territoris ocupats de Palestina, a fi i efecte de fer inviable qualsevol projecte d'Estat Palestí sobirà amb un territori aglutinat.⁶

Ara fa cinc anys, els colons d'Itamar van construir les torres de vigia als pujols que rodegen Yanoun i va començar, així, la progressió dels assentaments cap a l'est, vers la vall del Jordà, amb nous camins d'accés, electrificació, caravanes mòbils, cases semi-permanents i, sobretot, torres de vigilància/protecció. De mica en mica, i amb la impunitat que els dona la presència còmplice de l'exèrcit israelià, han anat ocupant les terres de conreu palestines que envolten Yanoun fins al punt d'aconseguir que la situació es capgiri del tot. Cap vilatà palestí és amo a la seva pròpia casa ni a la seva pròpia terra i no pot sortir d'uns límits marcats (imaginaris i decidits aleatòriament pels colons) sense el perill de rebre un tret d'un fusell jueu d'algun «fanàtic incontrolat». La vida bucòlica de la vall i del poblet de Yanoun s'acaba tan bon punt es fa fosc: les torres de vigilància que rodegen la vall estan proveïdes de potents focus de llum que il·luminen el poble. El paradís s'ha convertit en un camp de concentració. Això sí, a l'aire lliure.

La població palestina té motius més que fermes per témer per les seves vides. A inicis de setembre del 1996 els habitants de Yanoun van rebre l'avís que el govern israelià confiscaria (és a dir, sense dret a indemnització) les seves terres per tal de construir l'extensió d'Itamar. Amb l'advertiment s'iniciaren, també, els atacs colons a la població Yanoun. La punta de l'iceberg de la violència que es vivia a Yanoun es feia palesa sense

maquillatge l'octubre de 2002, quan Hani Bani Maniyah, un noi de 22 anys, moria a mans dels colons mentre feia la collita de les olives. En el mateix atac van rebre uns pacifistes israelians que ajudaven a les famílies palestines en la collita; i el mateix exèrcit israelià fou rebut a trets pels colons quan suposadament es presentava a posar pau. L'organització jueva B'TSELEM, que vetlla pels drets humans, va denunciar el fet i va acusar judicialment un colon d'Itamar. L'incident es tancava amb la posada en llibertat del presumpte assassí (unes hores empresonat i al carrer!), i amb l'eliminació de les oliveres motiu del conflicte. D'aquesta manera –i perdoneu el cinisme sorneguer–, la família afectada no només s'ha quedat sense fill sinó també sense font de subsistència. Judici salomònic que evita que «hi hagi més problemes» en el futur. L'escalada d'atacs és llarga i constant, i cada família conta els que ha patit, ja sigui abans com després de l'octubre del 2002. La por ha fet que en els últims cinc anys la població de Yanoun hagi minvat de 300 a poc més de 90 habitants. La política del terror fa, doncs, efecte. Amb les incursions militaritzades al poble, tot atacant els vilatans i robant-los les fonts de subsistència i les pertinences, s'aconsegueix que la vida a Yanoun sigui insostenible i els veïns acabin emigrant... que és el fi perseguit. La gent de Yanoun vol romandre al poble –és natural–, però tenen por de les conseqüències d'insistir massa a reclamar allò que justament els pertoca. La sensació d'angoixa és especialment perceptible entre la quitxalla que ha viscut com atacaven als seus pares o els espoliaven. Ara, cada vegada que el totterreny d'un colon fatxenda es passeja pel poble, els infants més petits de Yanoun sofreixen col·lapses emocionals de pànic. Veure les seves cares de por, que no enganyen pas, fa estremir de veres.

Quan a finals d'octubre de 2002 Yanoun fou finalment assaltat pels colons i la població palestina parcialment evacuada, un grup d'internacionals i israelians solidaris van entrar-hi per evitar que les terres els fossin definitivament confiscades.⁷ Després, algunes famílies van tenir el suficient coratge per retornar a Yanoun, amb la petició de viure permanentment amb «internacionals». Un seguit de grups pacifistes estrangers i d'organitzacions israelianes i palestines es van comprometre a mantenir presència constant a fi d'actuar d'escuts humans, si calia, davant les constants incursions i atacs dels colons i la sordesa de les forces de seguretat israelianes.⁸ Com a internacionals hi ha dues tasques essencials a desenvolupar a Yanoun. La primera, és la de vetllar perquè el generador elèctric i el pou d'aigua locals (vertaders tresors), no siguin malmesos una altra vegada

pels colons d'Itamar. El generador, pagat parcialment per les Nacions Unides, ja va ser cremat una vegada i el pou d'aigua s'enverina periòdicament amb productes tòxics i orina de gos. Finalment, la gran tasca humanitària dels internacionals es resumeix, senzillament –vist de lluny gairebé fa riure–, a jugar amb la quitxalla, la millor manera d'arrancar-los un somriure i fer-los oblidar per una estoneta el calvari quotidià. La campanya d'aquest hivern 2003 inclourà, a més, escortar l'autobús escolar que traslladarà els infants a la població veïna d'Akraba perquè puguin seguir els estudis –això sí, una vegada s'hagi trobat un xofer valent que no temi les constants incursions colones.⁹

Avui per avui el molt fonamentat temor –repeteixo–, recau sobre el dia en què no hi hagi internacionals a Yanoun. Quan no hi hagi ningú que faci costat als vilatans per sobreviure d'aquesta contínua amenaça; quan no hi hagi ningú que testimonii, de cara a l'opinió pública internacional, les atrocitats perpetrades amb impunitat a Yanoun, aleshores serà quan els colons baixaran amb els seus totterreny i faran fora els quatre habitants que encara hi restin. Així, d'aquesta manera, una nova colònia de jueus ultraortodoxos s'instal·larà a la vall i Yanoun formarà part dels centenars de pobles i poblets palestins que, des de 1948, han estat esborrats del mapa.

Yanoun és, certament, un microcosmos que exemplifica l'ocupació israeliana a l'àmbit rural i arreu de Palestina. Una mostra més de les tècniques de la política sionista de creació i creixement d'assentaments jueus a fi que sigui impossible vertebrar un sol territori palestí unitari o, simplement, que no quedi cap població palestina per vertebrar.

Hebron, H1 i H2

El d'Hebron és el cas particular en el tema de l'ocupació il·legal a Palestina. Ja he esmentat que Palestina no es defineix per l'existència

Voluntaris internacionals esgarrapant somriures a la canalla de Yanoun. Foto: Mushir Abdelrahman.

d'un territori unitari sinó per una munió de ciutats, pobles i camps de refugiats que l'exèrcit d'ocupació custodia des de l'exterior, i d'una població palestina que no vol marxar d'aquestes terres. Res ni ningú es mou sense permís militar, i aquells que gosen saltar-se els *check points* o els *road blocks* per escapar d'aquesta presó, ho fa jugant-se la vida. A Hebron, en canvi, l'ocupació es viu des de dins: el centre històric de la ciutat està ocupat per uns 500 colons, els quals, amb el suport de 2.000 soldats, han aconseguit foragitar de mica en mica la població palestina autòctona als límits de la ciutat moderna, o expulsar-la fora del territori. Avui dia, però, al centre històric encara hi malviuen poc menys d'un centenar de palestins sotmesos a un toc de queda molt estricte, 24 hores al dia i 365 dies a l'any. Se'ls imposa a la força la immobilitat (sinònim d'ordre) perquè, així, els colons puguin passejar pels carrers sense perill. L'absurditat esdevé surrealisme: com pot ser que tanta gent armada i protegida visqui amb por d'una trentena de famílies miserables i indefenses? No serà la por de sentir-se en fals permanentment?

L'arrel del conflicte torna a ser l'arrogància amb què un grup de ciutadans s'adjudica la supremacia de la seva religió. Com Jerusalem, Hebron és un lloc sant, venerat per les tres religions monoteistes: la Tomba dels Patriarques, situada sota l'actual mesquita d'Ibrahim, és on foren enterrats Abraham (Ibrahim en àrab), pare i primer profeta del judaisme, del cristianisme i de l'islam. L'episodi bíblic ha fet d'Hebron una ciutat cobejada per tothom i motiu suficient perquè hi hagin passat totes les cultures des dels temps antics. Aquest nombre de pobles ha impregnat els edificis d'una arquitectura rica en elements romans, cristians, sefardites, otomans, etc. i, encara més, si gratem el terra hi podem trobar les restes arqueològiques de la ciutadella cananea. Des d'època medieval, una petita comunitat jueva sefardita ha viscut a Hebron en harmonia amb la població musulmana. Aquest equilibri es va trencar a mitjan segle xx amb l'establiment de l'Estat d'Israel i l'arribada massiva de jueus centre-europeus a la regió. El conflicte es va agreujar el 1971 amb l'arribada del primer assentament colon autoritzat pel govern israelià i la imposició de la Tohrà a la mesquita d'Ibrahim. Des d'aleshores la presència de colons es feu cada vegada més evident, no ja a les colònies dels suburbis d'Hebron sinó a dins mateix de la ciutat. Un divendres de 1994 un colon radical va assassinar una trentena de palestins que resaven a la mesquita d'Ibrahim. A resultes de la massacre, Israel va aconseguir el 1997 dividir la ciutat en dues àrees d'influència: H1, que es correspon a l'exemple modern d'Hebron i on ha acabat

vivint el gruix de la població palestina sota el manament de l'Autoritat palestina; i H2, el centre històric d'Hebron on s'ha establert la nova població israeliana. De la mateixa manera, la mesquita d'Ibrahim fou dividida: el 60% convertit en sinagoga i el 40% com a mesquita. És a dir, en poc menys de trenta anys s'ha aconseguit dividir una ciutat, expulsar els seus residents i ubicar-ne de nous per raons de creença. Tot això mitjançant l'ús de la violència i la intimidació.

La primavera del 2002 Israel va fer diverses incursions a H1, fins a reocupar militarment la ciutat i bombardejar totes les dependències de l'Autoritat palestina, inclòs el quarter general de la policia palestina. El toc de queda s'estengué fins convertir-se en total. H2 viu en permanent toc de queda, mentre que H1 viu més hores amb toc de queda que sense. El dia que nosaltres vam arribar a Hebron, la ciutat feia tres dies que estava sotmesa al toc de queda; semblava una ciutat fantasma, ningú sortia al carrer excepte els temeraris que gosen anar a casa del veí aprofitant que uns estrangers transiten –nosaltres, per exemple–, ja que la presència d'aquests els assegura que l'exèrcit israelià no els detindrà ni els trotejarà. El toc de queda no solament immobilitza la població, sinó que significa la paralització total de la vida econòmica, educativa i cultural. Les universitats romanen tancades durant mesos, els infants no poden anar a escola i a les botigues no hi ha gaire clientela ni massa mercaderies. Les hores es fan llargues, no hi ha res a fer, ni res es pot fer, només pensar, cavil·lar i enfellonir-se encara més contra les forces d'ocupació.

El nucli antic es troba literalment pres per l'exèrcit israelià, amb *check points* que cada cent metres impedeixen el lliure accés als palestins... ni que sigui per resar a la mesquita compartida d'Ibrahim. L'antiga estació d'autobusos, abans centre neuràlgic d'Hebron, avui per avui s'ha convertit en un improvisat assentament colon, amb aspecte d'oficines atrotinades i ocupades, més que no de llars. El *souq* o mercat central, anys enrere viu focus econòmic i social, actualment és un laberint de carrers deserts amb les persianes metàl·liques dels comerços pintades amb estrelles de David. De la mateixa manera que els nazis marcaven els negocis jueus a l'Alemanya de Hitler, ara els colons d'Hebron assenyalen els negocis musulmans: és el macabre grafit que anuncia un futur assalt, una propera «purificació». L'assentament colon d'H2 s'ha construït a sobre mateix de les cases palestines i, com en el pitjor malson, el veí jueu del pis de dalt es dedicarà a fer la punyeta i a agredir al palestí del pis inferior fins aconseguit que, avorrit i fastiguejat, marxi.¹⁰ El 1997 30.000 palestins

vivien a H2, ara no són més d'un centenar. La visió del barri vell d'Hebron és senzillament lamentable, envaït d'una corprenedora tristor. Una intentat imaginar com devia ser de bulliciosa la ciutat abans de tot això, i de sorprendre's de la gàbia d'or per a gent jueva satisfeta, però atemorida, en què s'ha convertit en el present. Si la situació general del país ja és prou complicada, a la ciutat d'Hebron és simplement patètica, insostenible.

Arrogància, por i desesperació

El drama, doncs, de Palestina-Israel és doble. D'una banda, el de la neteja ètnica que pateix el poble palestí i la por que els botxins no s'aturin fins consumir l'extermini, i que cap solució política negociada no hagi de passar pel fet d'haver de renunciar a allò irrenunciable: la terra. D'altra banda, el drama del poble israelià –si més no el de la mala consciència, que més d'un ciutadà jueu arrossega– és el de sentir-se el còmplice silencios d'una estratègia d'estat fonamentada en l'anihilació sistemàtica i planificada d'un altre poble. Cinquanta anys fa que Israel no ha sabut resoldre el problema. Ara és massa tard i li fa molta por reconèixer obertament l'atzucac; vol creure que només li resta l'opció de seguir fugint endavant, continuar la política colonialista i genocida excusant-se en el fenomen del terrorisme per alleujar la consciència –un fenomen que ell mateix ha propiciat. Enmig d'aquest desvari, l'ortodòxia sionista i el fonamentalisme religiós justifiquen la mort i l'espoli sistemàtics en nom de Déu.

La situació, doncs, a Palestina és del tot violenta. Molt més visceral i fosca del que qualsevol atemptat noticiable a la televisió pugui significar. És la violència que es viu i es palpa en el dia a dia i que impedeix fer créixer somnis i esperances de futur a la gent d'aquest poble.¹¹ De fet, l'atemptat suïcida és només la punta de l'iceberg d'una situació totalment insostenible i irresoluble. La pau que es negocia una i altra vegada, no ha servit mai per solucionar de veres cap dels mals que es pateixen a Cisjordània i a Gaza. Tot al contrari: els empitjora. Com em comentava un jove palestí «volem la pau, però no pas el procés de pau». Enfront aquesta insatisfacció, qualsevol paraula que prometi un món millor, encara que sigui el del Cel, pot ser fàcilment escoltada. En l'espiral de violència i frustració, la ciutadania israeliana, com també els televidents internacionals haurien d'anar més enllà de l'acte violent i preguntar-se per què succeeix el que succeeix, per què un jove, que hauria d'acabar amb força i il·lusió els projectes de futur personals, professionals i familiars, com qualsevol persona de la seva edat, només pensa a suïcidar-se –o autoimmolar-se, si voleu–, enduent-se per davant, i a la des-

esperada, el major nombre possible d'israelians.

Les organitzacions pacifistes israelianes i palestines ens recorden constantment la necessitat d'un ajut internacional a la causa per sortir de l'espiral de violència en què els dos països estan immersos. Per aconseguir bloquejar qualsevol suport internacional a la política colonialista israeliana s'ha de donar a conèixer arreu la injustícia que pateix el poble palestí. De fet, en aquest viatge per terres palestines, més enllà de trobar el rerafons de la notícia i de conèixer els rostres humans, el que m'ha ensenyat és la necessitat urgent de denunciar arreu la vulneració constant dels drets humans a Palestina. És per això que cal treballar la solidaritat amb Palestina.¹²

LAIA COLOMER I SOLSONA

Porta de vivenda palestina marcada amb l'estrella de David. Foto: Mushir Abdelrahman.

Notes

1. Per aquelles persones que busquen informació del conflicte més enllà dels mitjans de comunicació tradicionals, Internet s'està convertint en una poderosa eina informativa. Per iniciar la recerca us recomano visitar les següents pàgines: Foundation for the Middle East Peace <www.fmep.org>, LAW-Palestinian Society for the Protection of Human Rights and the Environment <www.lawsociety.org>, Alternative Information Center <www.4alternativenews.org> i B'TSELEM-The Israeli Information Center for Human Rights in the Occupied Territories <www.btselem.org>. Una bona font d'enllaços és la pàgina web de la Universitat de Birzeit (www.birzeit.edu). Per informació traduïda al català i castellà, visiteu <<http://xarxa-palestina.pangea.org/index.htm>>, <www.nodo50.org/csc/palestina.html>, <www.barcelona.indymedia.org> i <www.sodepaz.org/palestina>.
2. Per obtenir informació detallada i actualitzada sobre el mur, visiteu <www.stopthewall.org>.
3. Vegeu el document publicat el 9 de novembre de 2003 per la UNISPAL, organització de les Nacions Unides que proveeix informació sobre la qüestió palestina. Per a la versió en castellà, visiteu <<http://www.un.org/spanish/Depts/dpa/unispal.htm>>.
4. Els *check-points* militars israelians, o punts de control, estan escampats per tot el territori palestí d'ençà dels anys noranta. Se situen estratègicament a l'única carretera oberta al trànsit de sortida i entrada de les ciutats palestines. La resta d'accessos urbans han quedat inutilitzats pels anomenats *road blocks*, literalment bloquejos de carretera mitjançant munts de terra, pedres i blocs de ciment que impedeixen el trànsit rodat d'accés a les ciutats. A la pràctica, aquest sistema de control militar suposa l'ofegament total de la vida econòmica i social de cadascuna de les ciutats sitiades, ja que mai se sap en quin moment es podrà passar un *check-point*. Això suposa per a la població palestina hores d'espera sota el sol, restringeix el proveïment d'aliments a l'interior de les ciutats, obstaculitza el comerç al llarg del territori palestí i significa, fins i tot, l'obstrucció del pas d'ambulàncies (és força comuna la mort de pacients o els parts a les ambulàncies davant la impossibilitat de passar un punt de control).
5. Cal recordar que la vall del Jordà, excepte en els límits administratius de la ciutat de Jericó, passarà a ser definitivament territori israelià confiscat a Palestina una vegada s'acabi de construir el mur per la seva zona est.
6. El sionisme subvenciona activament les poblacions jueves establertes en colònies al llarg del territori palestí amb sous a tots els seus membres, infraestructures i serveis (edificis privats i públics, escoles, sinagogues, etc.). En aquest mateix sentit, la major part de la immigració russa arribada en els últims anys a Israel ha estat distribuïda en aquestes colònies i terres «de frontera». Per aprofundir sobre aquesta tàctica d'ocupació del territori palestí per part de les colònies jueves, veure l'informe «Capturing the hilltops. Israel settlement occupation outposts 1996-2002» a <www.fmep.org/reports/2002.htm>.
7. La legislació israeliana considera que si un persona jueva resideix un mínim de tres mesos en terra palestina, allà on s'hagi assentat passa automàticament a ser territori israelià i, per tant, defensable per l'exèrcit israelià. Al mateix temps, el règim de propietat otomana, que encara és vigent a Palestina, estableix que si un pagès deixa de conrear la terra durant tres anys, perd completament qualsevol dret legal sobre aquesta. Emparant-se en ambdues circumstàncies, l'Estat israelià, d'una banda, impedeix l'accés palestí a les terres i, de l'altra, facilita l'establiment de colons.
8. Després dels Acords d'El Caire (1994) i Taba (1995), els territoris palestins han estat dividits en tres zones administratives. La zona A està en mans de l'administració de seguretat palestina i suposa el 18% dels territoris ocupats. La zona B comprèn un control mixt però l'exèrcit israelià és responsable de la seguretat (24% dels territoris ocupats). La zona C comprèn el 42% del territori i està sota control exclusiu israelià. Yanoun es troba dins la zona C i, per tant, no només sense protecció davant qualsevol atac colon sinó també a mercè de les arbitrietats de l'exèrcit.
9. Per conèixer els atacs perpetrats pels colons a les poblacions rurals de Cisjordània i Gaza, així com les confiscacions de terres per estendre assentaments israelians, visiteu els reculls setmanals de la pàgina web del Centre d'Informació Alternativa de Jerusalem, <www.4alternativenews.org/occupationwatch.htm>.
10. Els carrers del *souq* d'Hebron estan completament protegits amb xarxes a una alçada de 2 metres per sobre el cap del vianant. Sorprenent i vergonyós és as-sabentar-se que les xarxes foren instal·lades per evitar que les escombraries, la brutícia domèstica i els electrodomèstics vells llençats des dels nous habitatges dels colons arribessin al cap dels vianants i comerciants palestins. La protecció no ha evitat que el *souq* fos abandonat. Ara el barri ha quedat «net d'indesitjables i preparat per al poble escollit», però les xarxes romanen com a testimoni de la irracionalitat humana. Per seguir informat del que succeeix a Hebron, visiteu <<http://cpt.org/hebron/hebron.php>>.
11. Veure també L. TSEMEL, 2003. «Niños que mueren, niños que matan», *Le Monde Diplomatique*, 97 (nov.), pp. 20-21.
12. Les persones interessades a conèixer de prop Palestina o de participar en missions de solidaritat poden posar-se en contacte amb la Xarxa d'Enllaç amb Palestina a Catalunya (a/e: palestina@llibertat.com; tel. mòbil: 600 269 538).